

Paragraaf B Weerstandsvermogen en Risicobeheersing

Waar gaat de paragraaf over?

Waalre is financieel gezond en het is belangrijk dat dit zo blijft. Alleen dan kan Waalre haar taken uitvoeren. In deze paragraaf wordt daarom inzicht verschaft in de financiële positie van Waalre door in te gaan op twee onderdelen:

- Risicomanagement en Weerstandsvermogen; en
- Financiële kengetallen.

Het onderdeel risicomanagement en weerstandsvermogen gaat in op ontwikkelingen binnen en buiten de organisatie die van invloed kunnen zijn op de financiële huishouding, maar nog niet financieel zijn vertaald. Hiervoor wordt ingegaan op de financiële omvang van de aanwezige risico's, de mogelijkheden om deze financieel af te dekken (beschikbare weerstandscapaciteit) en de relatie daartussen: het weerstandsvermogen (uitgedrukt in een ratio).

In het onderdeel financiële kengetallen wordt ingegaan op de financiële positie van de gemeente Waalre op basis vanuit het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) verplichte kengetallen.

Risicomanagement en weerstandsvermogen

Het weerstandsvermogen van Waalre is het vermogen waarover Waalre beschikt om niet-structurele financiële risico's op te vangen, zonder dat de uitvoering van de gemeentelijke taken en/of beleid in gevaar komt. Het weerstandsvermogen wordt uitgedrukt in een ratio (beschikbare weerstandscapaciteit/ benodigde weerstandscapaciteit). Voor de objectivering van de hoogte van het benodigde weerstandscapaciteit bestaan geen wettelijke normen. Om de ratio te duiden maken we gebruik van onderstaande waarderingstabel van het Nederlands Adviesbureau voor Risicomanagement (NAR) en de Universiteit van Twente:

Waardering	Ratio	Betekenis
A	> 2	Uitstekend
B	1,4 - 2	Ruim voldoende
C	1 - 1,4	Voldoende
D	0,8 - 1	Matig
E	0,6 - 0,8	Onvoldoende
F	< 0,6	Ruim onvoldoende

Allereerst wordt de conclusie over Waalres weerstandsvermogen weergegeven. Vervolgens wordt toegelicht hoe deze tot stand is gekomen door in te gaan op het benodigd weerstandsvermogen, de inventarisatie en de beoordeling van de risico's en de beschikbare weerstandscapaciteit.

Conclusie

De ratio voor het weerstandsvermogen (beschikbare weerstandscapaciteit/ benodigde weerstandscapaciteit) is voor Waalre in 2019 (EUR 12.337.000/ EUR 2.317.000 = 5,32). Dit betekent dat ons weerstandsvermogen volgens de waarderingstabel op dit moment uitstekend is te noemen. Met ons weerstandsvermogen kunnen we (met een zekerheid van 90%) alle geïnventariseerde risico's opvangen. Stille reserves (ad. € 4.952.000) en fictieve belastingcapaciteit (ad. € 1.500.000) lijken in Waalre niet direct invorderbaar. Indien deze buiten beschouwing worden gelaten is het weerstandsvermogen nog steeds hoger dan twee, namelijk 2,54 en blijft in categorie A (Uitstekend).

In 2018 was het weerstandsvermogen (op begrotingsbasis) van Waalre 5,3 (en 2,8 indien de stille reserves en fictieve belastingcapaciteit buiten beschouwing worden gelaten). Het weerstandsvermogen is in 2019 dus nauwelijks gewijzigd. Door een aantal nieuwe risico's is de totale omvang van benodigde weerstandscapaciteit gestegen (van € 2.285.000 naar € 2.317.000), maar ook de weerstandscapaciteit is toegenomen, met name door de stijging van de stille reserve. De beschikbare weerstandscapaciteit zonder de stille reserve is lager (in 2018 € 7.815.000; in 2019 € 7.384.000) waardoor het weerstandsvermogen exclusief stille reserve in 2019 daalt ten opzichte van 2018. De algemene reserves dalen.

Met uw raad zijn geen afspraken gemaakt over de hoogte van de ratio voor het weerstandsvermogen. In plaats daarvan is met de vaststelling van de nota reserves en voorzieningen een absolute omvang van de ondergrens voor de Algemene bufferreserve vastgesteld ad. € 2.500.000 als laatste "achtervang". Waalre voldoet met een Algemene reserve ad. € 3.331.000 wel aan deze ondergrens.

Benodigde weerstandscapaciteit

De benodigde weerstandscapaciteit wordt berekend door de optelling van de verwachte financiële omvang van mogelijke risico's die nog niet op een andere wijze zijn afgedekt door bijvoorbeeld het afsluiten van een verzekering of het opnemen van een voorziening in de begroting. Bij de berekening van de benodigde weerstandscapaciteit gaan we ervan uit dat niet alle risico's, maar hooguit 90% van alle risico's, zich tegelijk in één jaar zullen voordoen. Oftewel, 90% van de totale financiële omvang van alle geïdentificeerde risico's (die niet zijn afgedekt) in dat jaar, dient afgedekt te kunnen worden met onze weerstandscapaciteit.

Inventarisatie en beoordeling van de risico's

Voor het inzicht in de benodigde weerstandscapaciteit zijn de risico's van de gemeente Waalre geïnventariseerd, de financiële omvang van deze risico's bepaald, evenals de mate waarin deze risico's al zijn afgedekt door voorzieningen, afgesloten verzekeringen of dekking vanuit de begroting.

Voor de berekening van de financiële omvang van de risico's hebben wij de kans dat een bepaalde gebeurtenis zich zal voordoen, vermenigvuldigd met de maximale financiële impact (die niet is afgedekt) wanneer de gebeurtenis zich daadwerkelijk voordoet.

Tenslotte hebben wij de risico's beoordeeld door ze, een kleur gegeven op basis van de kans dat een gebeurtenis zich voordoet en de hoogte van het financiële gevolg van het optreden van de gebeurtenis. Zie *Figuur 1. kleurenschema risicobeoordeling*. Deze methodiek maakt het mogelijk de risico's onderling te rangschikken naar grootte van het risico.

Gevolg (x 1.000) \ Kans	Ze er klein 10%	Klein 25%	Gemid- deld 50%	Groot 75%	Ze er groot 90%
≥ €1.000	Yellow	Orange	Red	Dark Red	Dark Red
€500 - €1.000	Yellow	Orange	Orange	Red	Dark Red
€250 < €500	Yellow	Yellow	Orange	Orange	Red
€100 < €250	Green	Yellow	Yellow	Orange	Orange
€50 < €100	Green	Green	Yellow	Yellow	Orange
< €50	Green	Green	Green	Yellow	Yellow

Figuur 1. kleurenschema risicobeoordeling

Hierna treft u de uitgebreide risico-inventarisatie en -beoordeling aan.

Ni	Onderwerp	Toelichting risico	Kans	Impact	Risico bedrag	Risico	Beheersmaatregel
1	Jeugdzorg	Jeugdzorg is een open einde regeling. Door de korting op het budget loopt Waalre een risico.	50%	€ 500.000	€ 250.000		Maandelijkse monitoring van kosten en verwachtingen. D.m.v. PlusTeam op langere termijn doelmatiger zorg bieden. Reserve Sociaal Domein biedt incidentele opvang voor hoge kosten.
2	WMO	De Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo), is een open einde regeling. Door bedragen laag (aan de onderkant) te begroten worden de risico's hoger.	50%	€ 500.000	€ 250.000		Maandelijkse monitoring van kosten en verwachtingen. Risico neemt toe door verlaging budget. Ook hiervoor dient reserve Sociale Domein als incidentele opvang.
3	Plus Team	Het PlusTeam is een Gemeenschappelijke regeling met Geldrop-Mierlo en heeft geen weerstandsvermogen.			€ 35.700		Risico van Waalre is opgenomen o.b.v. begroting PlusTeam. In deze begroting is een risicoparagraaf opgenomen waarin vermeld is hoe men risico's beheerst. (30% * € 118.850).
4	GGD	Waalre neemt deel aan de Gemeenschappelijke regeling GGD Brabant-Zuidoost.			€ 27.500		Risico van Waalre is opgenomen o.b.v. overleg met de GGD over hun begroting en jaarrekening.
5	Instroom statushouders	Kan gevolgen hebben voor meerdere disciplines binnen de gemeentelijke begroting.	75%	€ 250.000	€ 187.500		Periodieke monitoring van de gevolgen voor Waalre.
6	Vennootschapsbelasting	Gemeenten zijn belastingplichtig voor activiteiten waar zij zich als een onderneming gedragen.	50%	€ 10.000	€ 5.000		Op basis van een gedegen inventarisatie om onverwachte belastingaanslagen (vpb) en boetes te voorkomen lijkt het risico voor Waalre alleen eventuele winsten uit grondexploitatie te betreffen. Dit kan worden opgevangen binnen de grondexploitatiegebieden of reserve grondexploitatie.
7	Bouwgrond-exploitatie	Realisatie verwachte opbrengst is onzeker. Merkbaar is wel dat de woningmarkt is verbeterd. Risico's worden per gebied gekwantificeerd in de exploitatieopzet.	10%	€ 1.158.000	€ 115.800		Risico's betreffende grotere projecten en bouwgrondexploitatie in het algemeen worden planmatig geactualiseerd en beheerst. Als buffer is een deel van de algemene reserve beschikbaar. Zie verder paragraaf G.
8	Appartementen-complex	Ontwikkelaar kleinschalig appartementencomplex heeft Waalre aansprakelijk gesteld voor substantieel bedrag (vertragings)schade a.g.v. onjuist doorlopen procedure.	25%	€ 1.700.000	€ 425.000		Eind 2016 heeft de rechtbank bepaald dat ontwikkelaar recht heeft op vergoeding van het renteverlies a.g.v. vertraging en gemaakte juridische kosten. Nagenoeg alle andere geclaimde schadevragen zijn afgewezen. Deze schade valt onder het maximaal verzekerd bedrag en heeft dan ook geen financiële consequenties voor de gemeente. Wel is de ontwikkelaar tegen deze uitspraak in beroep gegaan. Het risico blijft dus bestaan.
9	Sportparken	Huur nieuwe sportvelden is verhoogd. Indien de Stichting de huur van de sportvelden niet kan betalen zijn wij verantwoordelijk voor de gehele kapitaallast.	10%	€ 50.000	€ 5.000		Periodiek overleg met de Stichting aangaande hun financiële positie.
10	Onderhoud sportparken	Per juli 2014 is onderhoud sportparken overgedragen aan sportstichting Waalre. Indien de Stichting dit onvoldoende uitvoert kan dit de gemeente extra kosten.	10%	€ 50.000	€ 5.000		Jaarlijks wordt een keuring uitgevoerd om te monitoren of de subsidie afdoende is voor het gewenste niveau van onderhoud.
11	Sportparken	Vanuit het rijk is een belastingwijziging (BTW) aangekondigd. Mogelijk dient eenmalig een deel van de terugontvangen BTW over de investering t.b.v. de renovatie van de buitensportaccommodatie Aalst terugbetaald te worden aan de belastingdienst.	25%	€ 136.000	€ 34.000		
11a	Sportparken	Daarnaast kan de BTW wijziging een structurele last betekenen.	50%	€ 10.000	€ 5.000		

Nr.	Onderwerp	Toelichting risico	Kans	Impact	Risico bedrag	Risico	Beheersmaatregel
12	Bijdrage realisatie N69	Extra onderhoudskosten N69 na overdracht van provincie naar gemeente Waalre. Gaat drie jaar na ingebruikname spelen (+/- 2018).	75%	€ 165.000	€ 123.750		Structurele ophoging van onderhoudsbudget wegen is noodzakelijk. Grootte van onderhoudsbudget is afhankelijk van de bijdrage provincie bij overdracht.
13	Gewaarborgde geldleningen	De gemeente staat garant voor geldleningen van woningcorporaties, zorgcentra en enkele plaatselijke verenigingen.	1%	€ 25.000.000	€ 250.000		Er wordt terughoudend omgegaan met garanties.
14	Bodemsanering	Risico's m.b.t. bodemverontreiniging.	10%	€ 500.000	€ 50.000		Als grondeigenaar kan Waalre aansprakelijk gesteld worden voor (nieuwe) bodemverontreinigingen. Inschatting lastig, want afhankelijk van eigendomssituatie en mate van bodemverontreiniging.
15	Zwerfvuil/ illegale stort	Waalre kan geconfronteerd worden met illegale stort van (chemisch) afval. De laatste jaren is er een sterke stijging in Brabant van dumping van drugsafval. Bij bodemvervuiling kunnen kosten hoog oplopen en vervoorzaker is zelden te achterhalen.	75%	€ 100.000	€ 75.000		Het risico is afhankelijk van de gebeurtenis en niet vooraf in te schatten. Er is wel een provinciale regeling betreffende dumping van drugsafval waarbij een gedeelte van de kosten voor het opruimen gedekt zijn.
16	Vuilverwerking Attero	I.v.m. het lager aangeboden aantal tonnages restafval dan afgesproken, wordt door vuilverwerkingsbedrijf Attero een schadebedrag geclaimd.	25%	€ 190.000	€ 47.500		Inmiddels is er een uitspraak van de rechter waarin de vordering is afgewezen. Attero heeft in april 2016 een vordering tot vernietiging van dit vonnis ingediend. Deze vordering is afgewezen maar Attero heeft een nieuwe vordering (voor latere jaren) ingediend. Dit is nu onder de rechter. Het risico blijft daarom staan.
17	Volumebesluit volkshuisvesting	Op basis van voorgeschiedenis kunnen de woningcorporaties die in Waalre werkzaam zijn eventueel nog aanspraak maken op de middelen die vroeger beschikbaar waren binnen het zogeheten "volumebesluit volkshuisvesting".	10%	€ 167.000	€ 16.700		Voorheen was een krediet beschikbaar gesteld (ca. 167.000 euro). Het krediet komt te vervallen bij vaststelling jaarstukken 2016.
18	Onderzoek bruggen	Indien uit globale herberekening, in 2017 en 2018, blijkt dat een of meerdere bruggen niet voldoen aan de huidige eisen, dan dient rekening te worden gehouden met een aanvullende berekening. De kosten voor een dergelijk onderzoek wordt bij zeven bruggen geraamd op € 100.000,-	25%	€ 100.000	€ 25.000		Blijkt uit dat onderzoek dat een brug niet voldoet dan is een beperking van de maximale aslast een optie (verkeersbord plaatsen) of verstevigen van de brug. De kosten hiervan zijn pas duidelijk na het onderzoek.
19	Bruggen	Mocht blijken dat uit inspectie bij een aantal bruggen maatregelen genomen moet worden dan is hier financiële dekking voor nodig.	10%	€ 1.000.000	€ 100.000		In de begroting 2018 een eerste aanvang om reserves te creëren voor wegen, groen en bruggen.
20	Wegen	Structurele vervanging/ onderhoud van wegen werd in het verleden gedekt uit reserves. Wenselijk is dat hier een structurele oplossing voor is.	10%	€ 2.000.000	€ 200.000		In de begroting 2018 een eerste aanvang om reserves te creëren voor wegen, groen en bruggen.
21	Schadeclaims	Verwachte jaarlijkse schadeclaims die niet specifiek zijn gekoppeld aan dossiers. De gemeente kan schadeclaims ontvangen als gevolg van activiteiten die zij verricht, welke niet (volledig) onder de verzekering voor aansprakelijkheidsstelling vallen.	25%	€ 10.000	€ 2.500		Het aantal claims richting Waalre is beperkt. Genoemd bedrag is maximum bedrag voor lopende schadeclaims.
22	Wachtgeld wethouders	Wethouders hebben na beëindiging van het wethouderschap recht op wachtgeld. Risico doet zich voor op het moment van eventuele collegecrisis en bij het einde van de raadsperiode 2014 - 2018.	25%	€ 600.000	€ 150.000		Wachtgeld wordt in de jaarlijkse exploitatie verantwoord. Jaarlijkse actualisatie van de verplichting
23	Informatie veiligheid	De primaire en ondersteunende processen van de gemeente Waalre zijn in hoge mate afhankelijk van een adequate informatievoorziening en betrouwbare informatiesystemen. Mede door de toenemende digitalisering is het zorgvuldig omgaan met de informatie en gegevens van burgers en organisaties voor gemeenten van groot belang. Burgers en bedrijven moeten er op kunnen vertrouwen dat hun gegevens in goede handen zijn bij de gemeente Waalre. Kwetsbaarheid van o.a. informatiesystemen en daarmee ook de bescherming van persoonsgegevens vormen een risico.	5%	€ 250.000	€ 12.500		Informatiebeveiligingsbeleid is vastgesteld. Een GAP en impactanalyse zijn gemaakt. De uitrol van dit beleid en de kwetsbaarheden in de GAP analyse wordt uitgerold door middel van een informatiebeveiligingsplan. Een informatiebeveiligingsorganisatie is inmiddels samengesteld.
24	Datalekken	Op 1 januari 2016 is de Wet meldplicht datalekken in werking getreden. Waalre slaat veel persoonsgegevens op. Deze zijn vertrouwelijk en mogen vaak niet openbaar worden gemaakt. Gebeurt dit toch onbedoeld dan is er sprake van een datalek. Als een datalek geschied dan dient er een melding te worden gedaan bij de Autoriteit Persoonsgegevens (AP). Gebeurt dit niet of niet tijdig dan kan de AP een bestuurlijke boete van maximaal € 820.000 opleggen.	5%	€ 820.000	€ 41.000		Een protocol Meldplicht Datalekken is opgesteld binnen de gemeente Waalre. Alle medewerkers binnen de gemeente zijn geïnformeerd over het onderwerp Datalekken. Daarnaast is een zgn. leerzame lunch gehouden waarbij alle medewerkers zijn geïnformeerd.
25	Eigen bijdrage WMO	Per 1-1-2019 wordt de eigen bijdrage voor Wmo voorzieningen gemaximaliseerd en vervalt de inkomstoets. In de begroting is rekening gehouden met een forse daling van de inkomsten uit de eigen bijdrage. De praktijk moet uitwijzen hoe hoog de inkomsten werkelijk zullen zijn. Mogelijk neemt door het verlagen van de eigen bijdrage de vraag naar Wmo producten toe omdat een hoge eigen bijdrage nu een drempel is voor het aanvragen van een voorziening.	25%	€ 100.000	€ 25.000		
26	Gemeenschaps-huis het klooster	In de begroting is de verkoop van het gemeenschaps-huis verwerkt. Het is niet uitgesloten dat na de verkoop de nieuwe exploitant een bijdrage in de exploitatiekosten nodig heeft	10%	€ 100.000	€ 10.000		

		€ 2.474.450	Subtotaal
		€ 2.227.000	Subtotaal 90%
27 <i>Risico's onvoorzien</i>	Stelpost voor gebeurtenissen met een niet gekwantificeerd/benoemd negatief gevolg.	€ 100.000	N.v.t.
		€ 2.317.000	90% totaal = benodigde weerstandscapaciteit

Beschikbare weerstandscapaciteit

De beschikbare weerstandscapaciteit omvat de middelen en mogelijkheden van de gemeente om financiële tegenvallers als gevolg van risico's op te vangen, waarvoor geen andere dekking aanwezig is en zonder bestaande beleid aan te hoeven passen. We berekenen de beschikbare weerstandscapaciteit als de som van alle elementen uit de gemeentelijke financiën die we daadwerkelijk kunnen inzetten om niet-begrote kosten te dekken. Onderstaande tabel geeft inzicht in de opbouw van Waalres beschikbare weerstandscapaciteit.

Berekening weerstandscapaciteit 2019				
	2018		2019	
	<u>Incidenteel</u>	<u>Structureel</u>	<u>Incidenteel</u>	<u>Structureel</u>
a. exploitatie				
-Ruimte OZB belasting (fictief)		€ 1.500.000		€ 1.500.000
-post onvoorzien (regulier)	€ 100.000	€ 90.000	€ 100.000	€ 90.000
	€ 100.000	€ 1.590.000	€ 100.000	€ 1.590.000
b. vermogen				
- algemene buffer reserve	€ 3.617.067		€ 3.331.966	
- algemene reserve grondexploitatie	€ 595.815		€ 457.217	
- algemene reserve sociaal domein	€ 750.000		€ 500.000	
- algemene reserve vrij besteedbaar	€ 1.162.325		€ 1.405.731	
- stille reserves	€ 4.295.000		€ 4.952.367	
	€ 10.420.207	€ -	€ 10.647.281	€ -
Totale weerstandscapaciteit	€ 10.520.207	€ 1.590.000	€ 10.747.281	€ 1.590.000
Incidenteel en structureel samen		€ 12.110.207		€ 12.337.281

Berekening weerstandscapaciteit 2019

Zoals reeds vermeld onder de conclusie, komt het weerstandsvermogen van de gemeente Waalre voor 2019 dus uit op uit op:

<u>Beschikbare weerstandscapaciteit</u>	=	<u>€ 12.337.281</u>	=	5,32
<u>benodigde weerstandscapaciteit</u>		<u>€ 2.317.000</u>		
<u>Minimale weerstandscapaciteit</u>	=	<u>€ 2.500.000</u>	=	1,08
90% van totale financiële omvang risico's		€ 2.317.000		
<u>Beschikbare weerstandscapaciteit, exclusief stille reserve</u>	=	<u>€ 5.884.914</u>	=	2,54
<u>benodigde weerstandscapaciteit</u>		<u>€ 2.317.000</u>		

Financiële kengetallen

De financiële kengetallen geven inzicht in de financiële positie en de baten en lasten van de gemeente Waalre. Door de kengetallen is het makkelijker om Waalre te vergelijken met andere gemeenten. Het

biedt ook de mogelijkheid om normen te stellen, net als bij de beoordeling van het weerstandsvermogen gebeurt. De verwachting is dat in de komende jaren normen ontwikkeld worden en er wellicht ook een landelijke normering komt. Vooralsnog hebben de kengetallen voornamelijk een signaleringswaarde. Het oordeel baseren we op de huidige geadviseerde normen van de VNG conform de volgende tabel.

Kengetal		Voldoende	Matig	Onvoldoende
1b	Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	< 90 %	90 – 130 %	> 130 %
2	De solvabiliteitsratio	> 50 %	20 – 50 %	< 20 %
3	Kengetal grondexploitatie	< 20 %	20 – 35 %	> 35 %
4	Structurele exploitatieruimte	> 0,6 %	0 < 0,6 %	< 0 %
5	Belastingcapaciteit	< 95 %	95 – 105 %	> 105 %

Totaaloverzicht van de 5 kengetallen voor de gemeente Waalre

In onderstaande tabel worden de kengetallen voor Waalre gepresenteerd. Het oordeel wordt op basis van bovenstaande tabel weergegeven.

Kengetal		Rekening 2016	Rekening 2017	Begroting 2018	Begroting 2019	Oordeel
1a	Netto schuldquote	-16,3%	24,0%	4,3%	44,6%	Voldoende
1b	Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	-17,8%	22,7%	3,3%	43,6%	Voldoende
2	De solvabiliteitsratio	47,2%	28,5%	25,8%	24,0%	Matig
3	Kengetal grondexploitatie	10,5%	14,4%	1,6%	13,8%	Voldoende
4	Structurele exploitatieruimte	0,51%	0,36%	0,10%	0,48%	Matig
5	Belastingcapaciteit	98,3%	100,6%	105,5%	108,2%	Onvoldoende

Conclusie op basis van de kengetallen

De kengetallen laten een daling zien, maar in basis blijft Waalre financieel gezond. Drie van de vijf kengetallen laten een (zeer ruime) voldoende oordeel zien en twee een matig en 1 een onvoldoende. De kengetallen Netto Schuldquote is voldoende, maar is wel gestegen door de daling van de uitzettingen. De solvabiliteitsratio is gaan dalen door investeringen vanuit het eigen vermogen. De belastingcapaciteit is onvoldoende doordat de woonlasten meerpersoonshuishoudens hoger zijn dan landelijke gemiddelde (t-1), dit wordt veroorzaakt door een hoge gemiddelde WOZ waarde in Waalre.

Pas als een indicator onvoldoende scoort of meerdere jaren op rij verslechtert, kan dit aanleiding zijn om bij te sturen. Hierbij dienen de kengetallen altijd in samenhang te worden beschouwd. Het oordeel van alle kengetallen is gelijk gebleven met het oordeel in de begroting 2018.

Toelichting op de kengetallen

1a en 1b. Netto schuldquote (ook gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen)

De netto-schuldquote vergelijkt de leningen van de gemeente (met aftrek van de geldelijke bezittingen) gecorrigeerd met de leningen die de gemeente heeft uitstaan (deze middelen vloeien immers op termijn terug) met de totale baten van de rekening. Hiermee geeft deze indicator inzicht in de mate waarin de begroting 'vastligt' door rente en aflossing. Hoe hoger de schuld, hoe hoger de netto schuldquote.

Voor de aankoop van de Brede School Aalst en het regionale zonnepanelenproject zijn vaste geldleningen aangetrokken, dit beïnvloedt de schuldquote in beperkte mate negatief. De grootste stijging van de quote wordt veroorzaakt door de daling van de geldmiddelen die korter dan 1 jaar worden uitgezet.

2. De solvabiliteitsratio:

De solvabiliteit geeft de mate aan waarin de gemeentelijke bezittingen (balanstotaal) zijn gefinancierd uit eigen middelen (eigen vermogen) en geeft daarmee inzicht in de mate waarin de gemeente in staat is aan haar financiële verplichtingen te voldoen.

Ongeacht dat de solvabiliteitsratio licht gedaald is, blijft Waalre een gezonde vermogenspositie hebben. Door het aangaan van leningen voor investeringen en onttrekkingen van de vrije reserves in 2019 daalt de ratio.

3. Kengetal grondexploitatie

Het kengetal grondexploitatie geeft aan hoe de waarde van de bouwgronden zich verhoudt tot de geraamde baten. De paragraaf grondbeleid en het Meerjaren Perspectief Grondexploitaties (MPG) bieden hierin meer inzicht. Hoe hoger het kengetal, hoe hoger het risico voor de exploitatie indien het terugverdienen onverhoopt niet geheel lukt. Tweemaal per jaar wordt beoordeeld in hoeverre de boekwaarde van de bouwgronden kan worden terugverdiend. De accountant toetst dit jaarlijks. Door het lage kengetal is het risico van het niet terugverdienen van kosten voor de grondexploitatie zeer beperkt.

4. Structurele exploitatieruimte

Het financiële kengetal "structurele exploitatieruimte" geeft aan hoe groot de structurele vrije ruimte binnen de vastgestelde begroting is. Daarnaast geeft dit kengetal ook aan of de gemeente in staat is om structurele tegenvallers op te vangen dan wel of er nog ruimte is voor nieuw beleid. Een percentage van 0% betekent dat de structurele baten exact toereikend zijn om de structurele lasten (waaronder de rente en aflossing van een lening) te dekken. Het kengetal is verbeterd ten opzichte van 2018, wat betekent dat de structureel geraamde kosten, beter gedekt zijn door de structureel geraamde opbrengsten dan in 2018 het geval was.

5. Belastingcapaciteit: Woonlasten meerpersoonshuishouden

Het kengetal belastingcapaciteit geeft weer hoe de belastingdruk zich verhoudt ten opzichte van het landelijk gemiddelde van alle gemeenten. De ruimte die een gemeente heeft om belastingen te verhogen wordt vaak gerelateerd aan de totale woonlasten voor de inwoner. Een belastingcapaciteit van 100% betekent dat de woonlasten op het landelijk gemiddelde liggen. Onder de woonlasten worden verstaan de absolute bedragen voor onroerendezaakbelasting (OZB) en de riool- en afvalstoffenheffing voor een woning met gemiddelde WOZ-waarde in die gemeente.

De WOZ waarde in Waalre (begrotingscijfers 2018) ligt met € 316.000 tegenover € 230.000, 37,4% boven het landelijk gemiddelde. De landelijke WOZ waarde en het landelijk OZB tarief voor 2019 is nog niet bekend, uitgaande van de cijfers van de begroting 2018 is er sprake van het cijfer onvoldoende. De belastingdruk in Waalre is in 2018 8,2% hoger dan het landelijk gemiddelde in 2018.